

De jaarverslagen van bestuur en werkgroepen 2022

1. Jaarverslag bestuur IVN NMA

2022 was een bijzondere jaar. We startten nog met coronabeperkingen en de bijbehorende annuleringen. Maar daarna ging het full swing vooruit. We mochten meer dan 30 nieuwe leden welkom heten, zodat we aan het eind van het jaar boven de 200 leden uitkwamen.

Twee 200'leden, een senior en een junior, kregen daarom in november een warm applaus en een bos bloemen. In september hadden we een avond georganiseerd voor alle nieuwe leden van de laatste drie jaar. Na presentaties over de geschiedenis van de Achterhoek en de activiteiten van IVN konden zij kennis maken met de mensen van onze werk- en projectgroepen. 10 nieuwe leden melden zich aan om actief te worden. Geweldig!

In maart vond een brainstormsessie plaats met actieve IVN 'ers. Doel was om te onderzoeken welke samenhangende thema's of onderwerpen zich zouden lenen voor een samenhangend programma, IVN breed. Uiteindelijk werd BOMEN gekozen. In het Jaarprogramma 2023 zie je dat terug.

Nieuw was ook de keuze om met name de verenigingsavonden wat meer over de verschillende plaatsen te spreiden. Ook dat beviel goed.

Wat betreft onze activiteiten was er met name een impuls voor die rond de jeugd.

Buitenlesdagen, een bodemsafari en vloggende jongeren waren het resultaat. Green educators speelden een belangrijke rol.

Als bestuur waren we zeer betrokken bij alle nieuwe ontwikkelingen en sprongen we bij waar nodig.

Met Natuurmonumenten konden we na enig overleg goede afspraken maken voor het gebruik van hun terreinen. In regioverband spraken we met name over de landelijke ontwikkelingen rond 1 IVN, de mogelijkheden om kennis uit te wisselen en de afspraken met de verschillende terreinbeheerders.

IVN NMA is een bloeiende vereniging. Dat kan alleen dankzij de inzet van al onze vrijwilligers. Dank daarvoor!

2. Jaarverslag werkgroep wandelingen

Door corona-maatregelen kon de doorstapwandeling in januari helaas niet doorgaan.

Gelukkig mocht er in februari – met beperkingen – weer gewandeld worden op **Het Grote Veld**. 2 Extra gidsen zijn ter ondersteuning toegevoegd en vooraf aanmelden was verplicht. Op deze manier kon er in een kleine groep (max. 6 deelnemers) en met 1,5 meter afstand gewandeld worden. Groot enthousiasme was er over het vinden van een bijzondere korstmoss: de rode heidelucifer. Ook de blauw paarse trechterzwam en de turflucifer werden gevonden. Bij de schaapskooi werd een weide vol met schapen van de kudde de Belhamel aangetroffen. De herder gaf enthousiast toelichting. Zowel de deelnemers als de gidsen vonden het zeer prettig om in een kleine groep op pad te gaan en waren enthousiast over de excursie. 34 Deelnemers en 5 gidsen.

In maart werd er gewandeld op **de Wildenborch**. Het weer was uitstekend en de deelnemers zeer geïnteresseerd. Naast de sneeuwkllokjes werden er ook krokusjes en bloeiende bosanemonen aangetroffen. Topper was de groep van 13 reeën in het veld ernaast. Een zeer geslaagde middag met 4 gidsen en 23 deelnemers

Een informatieve middag over de weidevogels en het ontstaan van het landschap en De Berkel. Enthousiast was men over het nest ijsvogels bij de Warkense stuw, dat met de vogelkijker mooi in beeld werd gebracht. 25 Deelnemers en 3 gidsen.

Genietend van het heerlijke weer een prima en rustige wandeling door **'t Rijkenborg**. De deelnemers waren verdeeld in twee groepjes. De indrukwekkende beuken waren erg mooi en het leukst werd de smidse (eetplek van gaai) gevonden.

Aanwezig: 20 deelnemers en 3 gidsen (waarvan 1 gids in opleiding). Een geslaagde middag.

Het thema "Nieuwe Natuur" is goed te zien op **Het Hagenbeek** tussen de verschillende landschappen, die respectievelijk 26 en 13 jaar geleden zijn afgegraven en in beheer genomen. De route door Het Hagenbeek werd in twee richtingen gelopen, wat fijn was en er zo geen lange wachttijden waren. Veel bewondering was er voor de vele orchideeën in dit gebied. Daarnaast komen er drie verschillende half-parasieten voor en zie je de invloed van de ratelaar op de hoogte en de dichtheid van het gras. 32 Deelnemers en 4 gidsen.

Met weinig (3) deelnemers en met 2 gidsen is er in juli een mooie **fietstocht** door het landschap van Bronckhorst gemaakt.

Camping domein **Groot Besselink** in Almen was de locatie om in de avond vleermuizen te spotten. Met een batdetector kan het geluid van een vleermuis opgevangen worden. Aan de hand van de frequentie is na te gaan welke vleermuis er vliegt, o.a. de dwergvleermuis. Ook de watersalamanders waren in de vijver met een zaklamp goed te zien. Een prachtige, leerzame avond met 18 volwassenen, 6 kinderen en 3 gidsen.

Het eerste weekend van september werd internationaal **Fête de la Nature** gevierd. Wij deden dat door een fietstocht te organiseren. De start was bij natuurterrein Stijgoord, waar Gerard Doornbos geïnteresseerden een korte rondleiding gaf vóór vertrek. Onderweg was er nog een koffiepauze bij Erve Vennekotte, waar eigenares Ria Markvoort vertelde over haar inspanningen ivm met versterken van biodiversiteit. In Groot Dochteren nog een korte stop bij de nieuwe locatie van burgerboerderij De Patrijs, waar de initiatiefnemers uitleg gaven. Tot slot een stop met drankjes in de IVN Natuurtuin, met uitleg voor geïnteresseerden door Gerard Doornbos. Door de afgesproken en op tijd geplande

ontmoetingen onderweg, koste het wel enige moeite om het tijdschema aan te houden. Veel deelnemers droegen een hesje voor de zichtbaarheid en dus veiligheid van de stoet. Deelnemers vonden het een fraaie interessante route. In mooi nazomerweer werd op **landgoed Ampsen** gewandeld, waar de bossen, heidevelden, kasteeltuin en het sterrenbos aan bod kwamen. Landgoed Ampsen heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan en dat is goed te zien aan de hoeveelheid planten en dieren op het landgoed. De reacties van de deelnemers (20 personen) waren zeer positief en men was tevreden over de begeleiding van de 3 gidsen.

In 3 groepen van 34 deelnemers waarvan 6 kinderen met 3 gidsen zijn op **landgoed Velhorst** wel honderden paddestoelen gezien en velen op naam gebracht. De gidsen kregen alleen maar positieve reacties. Het mooie herfstweer zorgde mede voor volop genieten op deze prachtige middag.

Het voor vele deelnemers nog onbekende gebied van **de Onderlaatse Laak** en het fantastisch mooie weer zorgden voor een opkomst van 75 personen. In samenwerking met IVN Zutphen (2 gidsen) en onze eigen (2) gidsen ging elke gids op pad met circa 18 personen. Alle deelnemers waren zeer enthousiast. De samenwerking met IVN Zutphen is uitstekend bevallen en voor herhaling vatbaar.

De decemberwandeling vond op **Landgoed 't Zelle** plaats. 35 Wandelaars en 3 gidsen genoten van dit bijzondere landgoed en zijn rijke historie. De reacties van de deelnemers waren unaniem zeer goed.

Bij deze wordt iedereen hartelijk bedankt voor zijn inzet. Zonder het enthousiasme van het koffiekar-team, de gidsen en hoofdgidsen kan het nooit zo'n succes worden.

In september hebben de gidsen een uitje gehad naar een wijnboerderij in Geesteren. Van Gerard Wesselink en Joke Stomps is met bloemen afscheid genomen met dank voor hun vele gidswerk door de jaren heen.

Homme Siebenga heeft als coördinator aangevraagde wandelingen 11 excursies georganiseerd. Die gingen op verzoek van toeristen, vrienden, buurt of familie met name door het buitengebied van Lochem: de Lochemse berg, de Lebbebrugge, Beekvliet, langs de Berkel, het Grote Veld etc. Het ging steeds om kleine groepjes per gids. Men was zeer enthousiast.

3. Jaarverslag werkgroep verenigingsavonden

Het jaar start met geplande activiteiten die door corona niet door kunnen gaan.

2 en 25 januari: De sylvesterwandeling van 2 januari gaat niet door en ook de ludieke avond van 25 januari is niet door gegaan.

22 februari: De avond natuurfotografie door Joke Stomps op 22 februari gaat niet door. Gelukkig komt er nu in 2023 een herkansing.

22 maart: Het thema van de avond is biodiversiteit. Arie Koster vertelt waarmee rekening kan worden gehouden in eigen tuin. Er zijn ongeveer 46 leden naar de Melktap in Geesteren gekomen. De belangstellende krijgen veel informatie van de enthousiaste verteller. Ook Arie geniet van de belangstelling.

26 april: Deze avond heeft 2 delen. Het eerste deel is de algemene leden vergadering. Het tweede deel wordt verzorgd door Gerard Doornbos. Gerard heeft een bos takken bij zich. Hij daagt ons uit door goed naar de takken te kijken en de verschillen te herkennen aan de takken. De naam is minder belangrijk dan het goed kijken. De avond wordt gehouden in het Stadhuis in Lochem. Ongeveer 45 leden zijn hierbij aanwezig.

24 mei: We gaan op locatie naar het bijeneducatiecentrum in Vorden. Er is goede belangstelling en Jaap Molenaar geeft uitleg over de verschillende aanpassingen met betrekking tot beplanting en nest mogelijkheden voor de verschillende wilde bijen en hommels. Er zijn 38 leden naar Vorden gekomen.

23 augustus: Het is een snik hete dag. En dat is jammer, want dit heeft misschien invloed op de belangstelling. Toch nemen 18 leden wel deel. René Lubberdink heeft een verhaal dat zeer de moeite waard is. Hij vertelt boeiend hoe hij het ervaren heeft om het roer om te gooien en van veeboer over te stappen naar notenboer en de teelt van groente. En de verkoop zonder tussen handel. De avond is in 't Onderschoer in Barchem.

27 september: De avond over Floron. Maar meer nog vertelt Fred Bos over planten en reizen die hij gemaakt heeft om bijzonder planten te zien. De avond is in 't Stadhuis in Lochem en er zijn 42 leden aanwezig.

25 oktober: Bij deze avond over vleermuizen zou Harrie Pelgrim ons meer vertellen. Maar helaas, Harrie kreeg long covid. Gelukkig wilde Kevin Collins ons wel wat vertellen over vleermuizen. Op een leuke informatieve manier weet hij allen aanwezigen te boeien. Er waren zeker 45 leden aanwezig.

25 november: Deze avond is in Vorden. Er zijn ongeveer 45 leden naar de lezing gekomen. Johannes Regelink vertelt ons van het ontstaan van de Patrijs. Een initiatief om op een andere manier te boeren. En het contact tussen de producent en de consument anders te laten zijn. Daardoor weten de leden waar het voedsel vandaan komt. December 2022 is begint De Patrijs de boerderij in Groot Dochteren.

31 december: De sylvesterwandeling. Die gaat al weer niet door. Wandelen is onmogelijk want het is erg nat. Maar het gezellige samenzijn gaat wel door. En het is een mooie gelegenheid om elkaar weer te spreken. Er zijn ongeveer 30 leden naar de gezellige bijeenkomst gekomen.

Afscheid: op 13 mei nam Erik Mol afscheid als lid van de groep verenigingsavond. Erg jammer, maar fantastisch wat hij allemaal voor de verenigingsavond heeft gedaan.

Stieny Miedema geeft ook aan te willen stoppen, jammer, maar ook te begrijpen Want ze heeft dit ook al vele jaren gedaan. Om deze reden heeft het bestuur besloten om te helpen met het programma van 2023. En ook te helpen met de uitvoering. Er zijn ook nieuwe leden gevonden. Zij lopen dit jaar mee als een soort stage. Maar het is de bedoeling dat voor 2024 weer een programma gemaakt wordt door de nieuwe werkgroep verenigingsavonden. De nieuwe leden zijn, Annemiek Leusink, Tina Hiddema, Diana Voortman, Bea de Wit (even nog niet) voor ondersteuning. En Tina Hiddema, Sanne Schaap, Ada Molkenboer, Alie Arfman voor het programma en de uitvoering. Het bestuur zorgt voor ondersteuning, Ineke Rood en Rebecca Planteijdt.

4. Jaarverslag KIWI 2022

Na een paar coronajaren was het fijn dat we nu weer bij een groot aantal activiteiten konden staan. I.v.m. corona waren begin 2022 nog een paar gebruikelijke activiteiten niet doorgestaan (o.a. Medler LenteFair). In het begin van het jaar hebben Klaartje van der Eerden en Mona Bosschier de werkgroep verlaten. Klaartje blijft wel vrijwilliger voor de kraam en ook Mona voelt zich nog daarbij betrokken. Aangezien alleen Ettie Segers en Alie Perdok nog in de werkgroep zaten heeft Rebecca Planteijdt van het bestuur geholpen. Na versterking door Hermien Goorman-Huitink is Rebecca daarmee gestopt, maar zij is ze nog wel beschikbaar voor de kraam. We zijn nog wel op zoek naar een vierde lid voor de werkgroep. (NB de werkgroep is de groep die de activiteiten organiseert). Voor de kraam hebben we 12 vrijwilligers die we kunnen bellen. Met soms op het laatst nog wat verschuivingen is het dit jaar uiteindelijk elke keer gelukt om alle activiteiten te bemensen.

De KIWI-werkgroep heeft zeven keer **vergaderd**.

We vergaderen aan de hand van een aantal vaste agendapunten. Aan bod komen altijd de evaluatie van de afgelopen activiteiten en het bespreken van de volgende activiteiten met de kraam. We hebben een aantal vaste taken onder elkaar verdeeld, andere rouleren. Ook hebben we dit jaar onze voorraad gecontroleerd. Vooral een aantal boeken bleek te vochtig geworden. Deze hebben we weg gedaan en wat over is staat nu op een droge plaats. Sinds september gebruiken we in de kraam ook een pinapparaat.

Bij de volgende **9 activiteiten** hebben we met de kraam gestaan:

1. 28 mei: Goede Doelen Markt (zomerversie, omdat de kerstversie niet door was gegaan) in Lochem. Het was redelijk druk en we hebben ook aardig wat verkocht.
2. 10 juli: Lebbenbrugge Imkerdag in Borculo. Weinig bezoekers maar wel een prettige sfeer.
3. 6 augustus: Fiets de boer op, bij een boerderij in Wichmond.
Er was een prima sfeer! We hebben veel informatie gegeven over bijen en composteren.
4. 3/4 september: Fête de la Nature. Beide dagen was er een fietstocht langs tuinen. Wij stonden bij het eindpunt in de Natuurtuin in Lochem. De eerste dag in de zon; de dag erna in de schaduw.
5. 17 september: Bos en Houtdag van het SBB, achter de Heikamp in Ruurlo. We stonden op een open plek in het bos. Overzichtelijk en heel gezellig. Een rustige ochtend en drukkere middag. We hadden de binoculair mee met wat gevonden dode insecten. Er kwamen behoorlijk wat kinderen.
6. 8 oktober: Stijgoord bij de zompenloods in Lochem. Hier werd de zwaluwwand officieel geopend. Er stonden ook een paar andere kramen. We hadden spullen en een begeleidster geregeld voor kinderen om slootje te vissen, maar er waren helemaal geen kinderen. Verder waren er voornamelijk betrokkenen.
7. 13 november: Slachtvisite in Barchem. Het was druk maar gezellig. We hadden hiervoor 20 vogeltaarten gemaakt en hadden er 14 over.
8. 27 november: Midwinterhoornwandeling bij de Heikamp in Ruurlo. Hier hebben we o.a. de 14 vogeltaarten kunnen verkopen.
9. 9/10 december: Goede Doelen Markt in Lochem. We hebben alle taarten verkocht en er zelfs nog een paar op bestelling bij moeten maken.

Op 6 december hadden we 45 vogeltaarten gemaakt in Laren, in een ruimte van een IVN-lid.

We waren met 11 mensen en de taarten waren weer prachtig. Gezellig ook om daar samen mee bezig te zijn.

Al met al waren we dus best bij veel activiteiten aanwezig dit jaar. Per keer kwamen gemiddeld zo'n 40 a 50 mensen bij onze kraam.

Het is fijn dat er een betrokken groep vrijwilligers is die in de kraam wil helpen.

5. Verslag van de slootjesdagen

Beide weekenddagen hebben we dit jaar de slootjesdagen georganiseerd.

Zaterdag 11 juni stonden we in Lochem bij De kruidentuin. In de ochtend waren er twee Scoutinggroepen van ca 25 kinderen met ook voldoende begeleiding; iets van 8 personen. Er kwam daarnaast een gezin met twee kinderen 's Middags waren er slechts 2 kinderen en een moeder en een vader. Dit aantal viel erg tegen.

Zondag 12 juni hadden we een andere locatie: in Almen. Daar waren 20 kinderen en zeven volwassenen.

6. Jaarverslag Landschapsbeheer

We zijn op **8 januari 2022** begonnen onder de nog geldende Covid restricties. Dat betekende dat we de groep moesten opdelen in twee grote groepen, die dan weer in subgroepen werden onderverdeeld. Op die manier is geprobeerd het geplande werkschema met inachtneming van de restricties uit te voeren.

Als Covid niet tegenwerkt, dan het weer wel. Helaas hebben we vanwege weer- en terreinomstandigheden de tweede werkochtend in februari moeten afblazen. Een alternatief was er niet, m.a.w. het werkschema liep een deuk op.

12 maart zijn we weer aan de slag gegaan. Het was van tevoren niet duidelijk of we wel terecht konden op de geplande werklocatie. Deze keer was het geluk met ons en konden we een flink aantal wilgen van hun pruik ontdoen.

19 maart hebben we het voorjaarsseizoen afgesloten met vlechtwerk in de Natuurtuin.

12 juli troffen we elkaar weer. Ook deze keer waren we weer te gast bij de fam. van Rijsingen. Niet voor een BBQ, maar voor een 'Pizza experience'. De pannenkoekenlunch van het jaar ervoor was zo geslaagd dat besloten is uit te kijken naar een alternatief voor de BBQ. Dankzij Wybren zijn we daarin geslaagd en de reacties op de pizza experience waren lovend.

De start van het herfst/winter seizoen was op **8 oktober** op de heide aan de Maandagsdijk te Barchem. Dit deel van het landgoed Beekvliet -Stelkampsveld behoort toe aan Staatsbosbeheer. De heide kleurde alweer groen van de dennenopslag, dus we konden er weer flink tegenaan. Ook de volgende werkochtend zijn we hier teruggekeerd.

Op de ochtend van vrijdag **4 november** hadden we de jeugddag van de Landelijke Natuurwerkdag gepland. 's Middags verwachtten we een behoorlijke delegatie van de ING-bank te Amsterdam. Het evenement voor de jeugd moesten afgelasten aangezien de drie benaderde scholen het allemaal lieten afweten. Gelukkig kwam de ING in groten getale opdaven. Niet verwacht van bankiers dat ze zo hard konden werken. Het was ook nog eens gezellig en ze vonden het voor herhaling vatbaar.

Zaterdag **5 november**, de tweede dag van de Landelijke Natuurwerkdag, was een groot succes. We hebben meer dan 60 personen mogen verwelkomen. Ook deze dag is er enorm veel werk verzet. De heide en de wandelpaden lagen er weer prachtig bij. Het was de eerste keer dat IVN-NMA, Staatsbosbeheer en Stichting Landschapsbeheer Gelderland de Landelijke Natuurwerkdag hier organiseerden in samenwerking met Natuurmonumenten. Dat is iedereen erg goed bevallen. In 2023 willen we in overleg met de andere organisatoren een andere locatie zoeken en de scholen al voor de zomervakantie benaderen.

Na de werkzaamheden op de heide zijn we snel teruggekeerd naar onze 'core business', het wilgenknoten. Dat hebben we nog vier keer kunnen doen. Toen was het **31 december**, de regen kwam met bakken naar beneden en de Maandagsdijk met toegangswegen was nauwelijks begaanbaar. Een paar 'diehards' kwam toch opdagen om hoofdzakelijk Amerikaanse vogelkers en berken te verwijderen. We hebben de activiteit voortijdig moeten staken en zijn gevlucht naar de Lebbenbrugge. Daar wachtten koffie, kniepertjes en ander lekkers op ons. We waren niet de enigen die hun heil zochten in de Lebbenbrugge, de Sylvesterwandeling moest vanwege de regen ook worden afgelast.

Nieuwe vrijwilligers blijven van harte welkom !!

Door de flink oplopende leeftijd van onze leden moeten er steeds meer afhaken vanwege fysieke problemen. Om de groep in stand te houden zijn nieuwe leden dringend nodig.

Nog even wat cijfers:

Gemiddeld aantal deelnemers per werkochtend: 19

Gemiddelde duur per werkochtend: 4 uren

Aantal gewerkte ochtenden: 15

Aantal verschillende werklocaties: 10

Aantal geknotte bomen: 78

Aantal hectaren onderhouden heide: 5

Aantal strekkende meters berm of weg, opgeruimd zwerfafval: 6000 te Ruurlo

Aantal strekkende meters gerealiseerde vlechtheg: 60 Natuurtuin Lochem

7. Jaarverslag Werkgroep Cursussen

Het was een roerig jaar voor de werkgroep. Na een paar lastige coronajaren, waarin we cursussen moesten afzeggen of slechts in zeer afgeslankte vorm konden laten doorgaan, moesten we weer een beetje op gang komen. We kregen er een nieuw lid bij, maar namen ook afscheid van een van onze werkgroepleden.

We organiseerden drie cursussen. In het voorjaar onze vertrouwde Vroege Vogelcursus en in het najaar de bekende Paddenstoelencursus. En in maart een geheel nieuwe cursus: Weer en Klimaat.

De werkgroep bestaat uit vier personen: Karen Groeneveld, Geke Nikkels, Andrea Lagendijk en Caroline van Alten. Coördinator is Andrea Lagendijk, bijgestaan door Geke Nikkels die de coördinatorenvergaderingen bijwoont namens de werkgroep. We konden gelukkig weer live bijeenkomen.

1. De eerste cursus van het jaar was de nieuwe cursus Weer en Klimaat, gegeven door Ada Molkenboer, Dissl Lalleman en Wilfred Ossewaldt. Deze had drie bijeenkomsten: een theorieavond en twee bijeenkomsten in het veld, waarin theorie en praktijk gecombineerd werden. Door ziekte van een van de docenten moesten we wat improviseren en konden we niet alle onderdelen van het programma uitvoeren.

De cursus is met 22 deelnemers goed bezocht.

2. De Vroege Vogelcursus, in samenwerking met de Vogelwerkgroep, bestond uit één excursie op twee plekken: Stelkampsveld en Beekvliet. Met 16 deelnemers iets minder bezocht dan gebruikelijk.

3. De Paddenstoelencursus in het najaar werd dit keer gegeven door Gerda Boschloo en bestond uit een theorieavond en een excursie. Door enkele afzeggingen op het laatste moment waren er niet de bedoelde 12, maar slechts 9 deelnemers.

Voor 2023 hebben we een aantal ambitieuze plannen. Uiteraard gaan we weer de Vroege Vogelcursus organiseren, dit keer weer met een extra theorieavond.

Daarnaast organiseren we een geheel nieuwe cursus Klimaat aan het begin van de zomer.

En in het najaar organiseren we weer een Basis-natuurcursus. De cursus start half september en omvat zes thema's met telkens een theorieavond en een excursie. De thema's zijn: Landschap, Planten, Bomen en Struiken, Zoogdieren, Water en Herfstverschijnselen. De nadruk zal liggen op de natuur in onze eigen omgeving: de Achterhoek.